

Prosjektrengnskap som styringsverktøy

Anleggskontrakter skal regnskapsføres etter løpende avregningsmetode. I praksis betyr det utarbeidelse av prosjektrengnskap med oppfølging av prosjektenes fremdrift, fullføringsgrad og periodisering av inntekter og kostnader. Ved å legge til opplysninger ut over det som er lovpålagt, kan prosjektrengnskapet fungere som et unikt styringsverktøy.



Artikkelen er forfattet av:

Statsautorisert revisor
Randi Østerås Marken
Rådgiver i Sticos
Hun er autorisert regnskapsfører og siviløkonom og har lang erfaring fra privat revisjon.

Prosjektrengnskapets formål

Bokføringsforskriften angir at det skal utarbeides prosjektrengnskap for prosjekter der anbudspris eller anslått omsetningsverdi overstiger kr 300 000 ekskl. mva. Det betyr at det er anbudspris og anslått inntekt *før* prosjektet utføres, og ikke faktisk inntekt, som avgjør om man har plikt til å føre prosjektrengnskap eller ikke.

Reglene om prosjektrengnskap kommer kun til anvendelse for prosjektrelatert virksomhet som bygg-, anleggs- og verftsindustri. Det foreligger her en plikt til å føre timelister der alle timer tilknyttet prosjektet skal registreres. Bruk av prosjektrengnskap er likevel aktuelt også for andre bransjer som ønsker et godt styringsverktøy og kontroll med egne prosjekter og oppdrag.

Det overordnede formålet med prosjektrengnskapet er å bidra til at selskapets årsregnskap gjenspeiler et så riktig bilde som mulig av prosjektenes verdiskapning. I tillegg har myndighetene et kontrollbehov ved å påse at inntekter ikke er utelatt og at kostnadene kan knyttes til konkrete prosjekter.

Tre metoder for regnskapsføring

Regnskapsføring av anleggskontrakter kan i teorien innrettes etter tre ulike prinsipper:

Løpende avregning er den mest brukte metoden ved utarbeidelse av prosjektrengnskap.

Anleggskontrakt

Det regnskapsloven omtaler som langsiktige tilvirkningskontrakter, må sees i sammenheng med det NRS 2 Anleggskontrakter og NRS 8 God regnskapsskikk for små foretak omtaler som anleggskontrakt. Anleggskontrakter er ikke en egen post i regnskapslovens lovbestemte oppstillingsplan og loven angir heller ikke hvilken gruppe av omløpsmidler posten tilhører. NRS 2 definerer derimot at opptjente, ikke fakturerte inntekter inkluderes i kundefordringer eller spesifiseres som egen linje i balansen som utført, ikke fakturert produksjon. Selv om anleggskontrakter strekker seg over flere år, skal arbeid under utførelse balanseføres som et omløpsmiddel.

skap. Inntektene og kostnadene periodiseres slik at prosjektresultatet samsvarer med fremdrift og fullføringsgrad på prosjektet. Når prosjektet er 90 % fullført, bør også resultatet utgjøre tilnærmet 90 % av forventet sluttresultat på prosjektet. Opptjeningsprinsippet i regnskapsloven tar utgangspunkt i at det er løpende avregning som anvendes.

Løpende avregning krever pålitelige estimater av både inntekter, kostnader og fullføringsgrad. Ved stor usikkerhet rundt estimater og beregning av forventet fortjeneste, er det et alternativ å benytte *løpende avregning uten fortjeneste*. Metoden tilsvarende løpende avregning, men uten løpende regnskapsføring av fortjenesteelementet. Det kan i enkelte tilfeller være aktuelt å bruke løpende avregning uten fortjeneste i oppstartsfasen på et prosjekt, da det på dette tidspunktet er størst usikkerhet ved estimering av fullføringsgrad.

Det tredje regnskapsmessige prinsippet er *fullført kontraktsmetode*. Her inntektsføres hele kontraktbeløpet først når prosjektet er avsluttet. Utgiftene balanseføres som *varer under tilvirkning* etter hvert som de påløper. A konto-fakturering balanseføres som kortsiktig gjeld. Ved fullført kontraktsmetode vil dermed hverken inntekter eller

utgifter resultatføres løpende. Metoden gir i teorien samme resultatvirkning som løpende avregning uten fortjeneste i de tilfellene der fullført kontraktsmetode anvender full tilvirkningskost (både faste og variable tilvirkningskostnader) eller der det ikke er faste kostnader. Sammenlignet med løpende avregning, er det et enklere prinsipp å følge, men vil ikke gi god informasjon til regnskapsbrukeren da inntekter og kostnader vil variere avhengig av når prosjektet ferdigstilles. Små foretak kan velge å inntektsføre langsiktige tilvirkningskontrakter etter dette prinsippet og kan velge mellom variabel eller full tilvirkningskost.

Krav til kontrakt

Før et prosjekt kan regnskapsføres etter løpende avregning, er det et ufravikelig krav at tilvirkning og vederlag er kontraktfestet med oppdragsgiver. I kontrakten kan betingelsene for vederlaget enten være formulert som en fast pris eller som *kost pluss*. En kontrakt basert på *kost pluss* innebærer at det er avtalt at oppdragsgiver kompensere alle nærmere definerte kostnader, i tillegg til at oppdragsgiver yter en avtalt godtgjørelse for tilvirkningen. Eksempel på definerte kostnader, er direkte kostnader knyttet til underleverandører. Denne kontraktstypen kalles også *løpende* da det faktureres i takt

Løpende avregning	Løpende avregning uten fortjeneste	Fullført kontraktsmetode
Inntektsfører i takt med fremdrift.	Inntektsføring av fortjeneste når prosjektet er avsluttet.	Resultat underveis er null.
Resultat underveis gjenspeiler fullføringsgraden.	Kostnader periodiseres som ved løpende avregning.	Utgifter er varer under tilvirkning. A kontofakturering er kortsiktig gjeld.
A kontofakturering føres mot «Opptjent, ikke fakturert produksjon» (kundefordring) eller «Forskudd fra kunder» (kortsiktig gjeld).	Full tilvirkningskost (både faste og variable tilvirkningskostnader).	Små foretak kan velge fullført kontraktsmetode. Kan videre velge full tilvirkning eller variabel tilvirkningskost.
Full tilvirkningskost.	Aktuell metode når det er stor usikkerhet knyttet til fullføringsgrad og størrelse på fortjeneste. Kan være aktuelt i oppstartsfasen.	Skattemessig metode.
Krever pålitelige estimater.		

Figur 1: Prosjektregnskapet kan i teorien utarbeides på tre ulike måter. Løpende avregning er anbefalt metode når det foreligger pålitelige estimater for beregning av forventet fortjeneste.

med påløpte kostnader uten å vurdere behov for nedskrivning underveis. Avtale om løpende fakturering kan likevel være begrenset oppad til et definert *tak*, dvs. et maksbeløp. Det er da nødvendig å vurdere nedskrivningsbehov, i likhet med fastpris-kontrakter.

Fullføringsgrad

Ved løpende avregning kostnadsføres utgiftene knyttet til prosjektet etter hvert som prosjektet skrider frem. Samtidig inntektsføres en tilsvarende andel inntekt inklusive fortjeneste. Inntektsføring for en gitt periode beregnes som totale kontraktsinntekter multiplisert med fullføringsgrad. Hva som regnes som kontraktsinntekter, fremgår av kontrakten på prosjektet, herunder tilleggs- og endringsarbeid. Inntekt på tilleggs- og endringsarbeid som ikke er kontraktsfestet, men som fremgår av egen arbeidsordre fra kunden, kan regnes som kontraktsinntekt hvis det er betydelig sannsynlighetsovervekt for inntekten, og det foreligger et pålitelig estimat for den.

For å beregne fullføringsgrad er det vanlig å ta utgangspunkt i utført produksjon. Påløpte kostnader sammenlignes da med de estimatene som ble lagt til grunn ved beregning av pris på prosjektet. Før fullføringsgraden kan beregnes, er det nødvendig å ta stilling til hva som kan inkluderes i kontraktskostnadene. Kontraktskostnader er kostnader knyttet *direkte* til kontrakten, og kan likestilles med full tilvirkningskost ved beregning av varebeholdning. Indirekte kostnader som lar seg fordele på kontraktene, regnes også som kontraktskostnader.

Direkte kostnader er materialer, lønninger, prosjektledelse, underentreprenører, maskinkostnader og avskrivning på prosjektrelaterte driftsmidler.

Eksempel på fordelbare indirekte kostnader er kostnader til prosjektering, prosjektledelse, ansvarsforsikring av anleggsvirksomhet, kvalitetskontroll og finanskostnader knyttet til kontraktsforpliktelsene. Indirekte kostnader som gjelder foretaket i sin helhet og som ikke kan fordeles på de enkelte prosjektene, kan *ikke* regnes som kontraktskostnader med mindre kontrakten har øremerket en godtgjørelse til dekning av slike kostnader. Eksempler på slike kostnader er generelle salgs- og administrasjonskostnader, utgifter til forskning og utvikling og avskrivning på ikke prosjektrelaterte driftsmidler.

I enkelte tilfeller vil imidlertid forholdet mellom påløpte kostnader og estimerte totalkostnader, ikke gi et godt uttrykk for faktisk fullføringsgrad. Andre metoder for å estimere fullføringsgrad kan da benyttes, eksempelvis fysisk måling av fremdrift, anvendte arbeidstimer eller lignende.

Avgrensning mot egenregiprojekt

Dersom et foretak igangsetter prosjekter for egen regning og risiko uten at det foreligger kontrakter om salg, defineres dette regnskapsmessig som egenregiprojekter. Regnskapsmessig skal et bygg under oppføring i egen regi klassifiseres som varelager frem til bygget er solgt.

I løpet av prosjektperioden er det imidlertid ikke uvanlig at hele eller deler av prosjektet selges. Når et prosjekt i egenregi selges, det vil si at det inngås kontrakt som tilfredsstillende kravene for anleggskontrakt, skal ikke prosjektet lenger regnskapsføres som varelager, men som en anleggskontrakt med løpende avregning. Hvis deler av et prosjekt selges før ferdigstilling og prosjektet skal sluttføres som en anleggskontrakt, er det kun den delen av prosjektet som er solgt som skal regnskapsføres med løpende avreg-

ning. Resten av prosjektet skal fortsatt regnskapsføres som varelager.

I praksis kan det imidlertid være vanskelig å fordele kontraktskostnadene på den delen som er solgt og det som ikke er solgt. Da er det nødvendig å behandle hele prosjektet som en ordinær anleggskontrakt. Inntektsføring av kontraktsfortjenesten må imidlertid begrenses til den delen av prosjektet som er solgt. Ved inntektsføring av kontraktsfortjenesten er det et krav at en *vesentlig del* av prosjektet er solgt, og at realiteten i kostnadsestimatene kan vurderes.

Periodisering

Et rettvise prosjektregnskap er avgjørende for at periodiseringen av inntekter og kostnader skal bli riktig i selskapsregnskapet. Regnskapsmessig vises det til fire typer periodiseringsposter knyttet til løpende avregning:

1. *Opptjent ikke fakturert inntekt*, kortsiktig fordring – dersom vi har fakturert mindre enn det fullføringsgraden angir. Fordringen skal presenteres som kundefordring eller på egen linje som opptjent ikke fakturert inntekt.
2. *Forskudd fra kunder*, kortsiktig gjeld – dersom vi har fakturert kunden ut over det fullføringsgraden angir, skal overskytende presenteres som forskudd fra kunde.
3. *Påløpte kostnader*, kortsiktig gjeld – det vi forventer at leverandørene kommer til å fakturere for allerede utført arbeid.
4. *Forskudd til leverandører*, omløpsmidler – dersom vi har betalt leverandører mer enn hva fullføringsgraden viser.

Periodiseringspostene bør fremgå direkte i prosjektregnskapet. Videre skal tallmaterialet i prosjektregnskapet la seg avstemme mot selskapsregnskapet på en enkel måte. Avstemming bør gjøres flere ganger i året.

Regnskap

Det er helt grunnleggende for at prosjektregnskapet skal fungere som et styringsverktøy og for å oppnå riktig periodisering og presentasjon i årsregnskapet. Vanligvis er det prosjektlederens ansvar å vurdere og rapportere status på egne prosjekter. Erfaringsvis har prosjektledere god kjennskap og god kontroll på sine prosjekter, men ofte er det mangelfull dokumentasjon av foretatte vurderinger som forårsaker at det i prosjektregnskapet og videre i regnskapet ikke blir tatt hensyn til vesentlige forhold. Det er viktig med god kommunikasjon mellom prosjektleder og regnskapsleder for å få en felles forståelse av prosjektregnskapet og sammenhengen mot selskapsregnskapet. Nedenfor skal vi vise hva et prosjektregnskap bør inneholde for å tilfredsstille lovkravene og hva som må presenteres ytterligere for å oppnå at prosjektregnskapet kan benyttes som et nyttig styringsverktøy.

Bruk av kalkyler

Utarbeidelse og bruk av prosjektregnskap krever en konsistent vurdering av prosjektene for å sikre at informasjonen er egnet for ledelses- og styringsformål. Tidligere utarbeidede prosjektregnskap er egnet som grunnlag til forkalkyler for nye prosjekter. Kostnadskalkuleringen som legges til grunn i forkalkylene vil da, sammen med definerte resultatkrav, danne grunnlaget for prising av nye tilbud.

Forkalkylene bør også inneholde et likviditetsbudsjett knyttet til prosjektet for å sørge for tilstrekkelige kontantstrømmer til å dekke løpende utgifter.

Løpende avregning viser til enhver tid inntjening i forhold til kontraktens forventede sluttresultat. Realiserte tall sammenlignes med forkalkylen og danner grunnlag for avviksanalyser. I praksis betyr det at antall timer, inklusive prosjektledelse, sammenlig-

nes med det antall timer og øvrige kostnader som faktisk brukes i prosjektet.

Vanlige prosjektstyringsverktøy gjør en automatisk beregning av fullføringsgraden på grunnlag av data som legges inn underveis. Videre sammenlignes forkalkylens inntekter og kostnader med de resultatene som beregnes ut fra fullføringsgraden. Denne vurderingen danner grunnlaget for den periodiseringen som skal bokføres i regnskapet og må foretas jevnlig i løpet av regnskapsåret. Hvis oppfølgingen underveis viser at prosjektet vil gå med tap, må det også tas hensyn til dette i regnskapet på oppfølgingsstidspunktet.

Prosjektregnskapet – hva kreves?

Det er kravene i bokføringsforskriften som styrer hva prosjektregnskapet minimum skal inneholde av informasjon. Ut over dette står man fritt til å legge inn de talldata som er egnet til å gi en økt verdi for brukerne av prosjektregnskapet. Det er avgjørende at tallgrunnlaget er basert på gode estimater som gjenspeiler faktisk status og fremdrift. Videre skal tallmaterialet på totalnivå la seg avstemme mot selskapsregnskapet på kontonivå.

Ifølge bokføringsforskriften skal prosjektregnskapet inneholde følgende opplysninger:

Med *oppdragets art* menes en angivelse av hva som skal leveres. F.eks. om prosjektet relateres til bygg, vei eller tunnel. Angivelse av prosjektperioden er vesentlig for å vurdere ferdigstillelsesgrad og tilhørende periodisering.

Spesifisering av kostnader

I posten *vareforbruk* inngår varer som er fraktet til byggeplassen, uavhengig av om de faktisk er brukt i prosjektet på det tidspunktet. Varekostnaden tas vanligvis med

fullt ut ved beregning av fullføringsgraden. Dersom en innsatsfaktor blir skadet og ikke kan viderebelastes kunden, skal tilhørende verdi trekkes ut av vareforbruket for prosjektet ved beregning av fullføringsgraden. Dette for ikke å øke estimert fullføringsgrad, beregnet inntekt og fortjeneste i perioden.

Underentreprenører omfatter rene tjenesteleveranser og varer som krever liten bearbeiding. *Lønnskostnader* inkluderer alle lønnskostnader med tillegg for sosiale kostnader, reise-, diett- og oppholdskostnader knyttet til de ansatte på prosjektet.

Sum direkte kostnader blir da summen av kontraktskostnadene på regnskapsavslutningstidspunktet. Det anbefales at det benyttes rene konti for bokføring av prosjektrelaterte kostnader. Kolonnene i prosjektregnskapet vil da enkelt la seg avstemme mot den konkrete kontoen i selskapsregnskapet. Erfaringsvis er det avstemming av lønnskonti som byr på størst utfordring. En forutsetning for å muliggjøre en avstemming her, er bruk av prosjektkoder for å spesifisere de timene som brukes på det enkelte prosjektet. Bokføringsforskriften krever toveis kontrollspor mellom prosjektregnskap og dokumentasjon av bokførte opplysninger som inngår i prosjektregnskapet.

Dersom man utvider innholdet i prosjektregnskapet ut over det bokføringsforskriften strengt tatt krever, vil prosjektregnskapet gi økt verdi i form av et unikt styringsverktøy. Nedenfor presenteres et forslag til hvilken informasjon som kan integreres for å skape økt nytte for brukeren av prosjektregnskapet.

Ledelses- og styringsformål

Prosjektregnskapet som utarbeides i tråd med de formelle kravene, er et godt

Prosjektkode ³⁾	Oppdragsgivers navn og adresse, evt. org.nr.	Oppdragets art	Oppdragets oppstart	Oppdragets opphør	Alle direkte kostnader ^{1), 2)}				Alle inntekter ¹⁾
					Lønnskostnader	Materialkostnader (vareforbruk)	Kostnader til underentreprenør	Andre direkte kostnader	
Relatert regnskap-konto					5xxx	41xx	45xx	41xx/ 6xxx/ 7xxx	3xxx

¹⁾ Spesifikasjoner av kostnader og inntekter skal tilpasses oppdragets art.

²⁾ Kostnader skal minst spesifiseres på disse fire kategoriene.

³⁾ Prosjekt-koden skal fremgå for hver enkelt post i bokføringsspesifikasjonen og kontospesifikasjonen etter bokføringsforskriften §3-1 første ledd nr. 1 og 2.

Figur 2: Bokføringsforskriften § 8–1–4 definerer prosjektregnskapets innhold.

Bedre arbeidsflyt,
oversikt og spart tid!

Når hele økonomien er integrert og samlet på ett sted har du full kontroll.

agrodata

- gjør økonomistyring litt kjekkere

agro.no

utgangspunkt for videre bearbeiding. Det er nyttig at status på det enkelte prosjektet kommer direkte frem av prosjektregnskapet. Vilklårene i kontrakten, som pristype

og avtalt kontraktspris må være med for at en leser og bruker av prosjektregnskapet skal ha forutsetninger for å vurdere de beregningene som senere foretas. En avtale

med fastpris krever tettere oppfølging av lønnsomhet sammenlignet med de tilfellene der løpende fakturering er avtalt.

Prosjekt-ansvarlig	Pristype	Kontraktpris	Indirekte kontraktskostnader	Sum kostnader, «Påløpt»	Estimert total kostnad (fra forkalkylen)	Estimert fullfø-rings-grad Sum total kostnad/ Estimert totalkost-nad	Estimert total inntekt (fra forkalkylen)	Beregnet inntekt Estimert total inntekt * Estimert fullfø-ringsgrad	Fakturert (A konto)	Beregnet inntekt - Fakturert (Anlegg under utførelse/ prosjekt i arbeid)	Estimert totalinntekt - Estimert total kostnad	Avsetning for tap
Navn	Løpende eller løpende med «tak» eller fast	Angi fastpris eller «tak»		Sum direkte og indirekte kostnader		Oppgis i prosent	Iht. avtalen ved fastpris. Beregnet i forkalkyle ved løpende.		Hvor mye er fakturert?	+ Fordring, opptjent, ikke fakturert inntekt og/eller - Forskudd fra kunde	- Angir potensielt tap	Det skal gjøres avsetning for hele det forventede tapet.
Relatert regnskapskonto										Brutto 15xx og/eller 29xx		158x / 29xx

Figur 3: Prosjektregnskapet tillagt opplysninger som gjør det egnet som styringsverktøy.

Regnskap

Indirekte kostnader som kan henføres til prosjektet, skal også inkluderes ved beregning av sum kostnader. Det omfatter eksempelvis kostnader knyttet til prosjektledelse, prosjektering og kvalitetskontroller. Fullføringsgrad i prosent beregnes ved å se på totalkostnader i forhold til de estimerte kostnadene fra forkalkylen. Som vi har vært inne på, kan fullføringsgraden beregnes på grunnlag av ferdigstilt areal eller timeforbruk i de tilfellene det gir et riktigere bilde av faktisk fremdrift.

Estimert total inntekt kan også hentes fra forkalkylene eller fra kontrakten knyttet til det enkelte prosjektet. Kontraktinntekten må eventuelt tillegges andre inntekter som ikke skal separeres fra kontrakten. Det kan eksempelvis være inntekter fra avtalt tilleggsarbeid og eventuell prestasjonsgodtgjørelse. Dersom inntekter fra avtalt tilleggsarbeid tas inn, må man huske å ta med tilhørende kostnader knyttet til dette arbeidet.

Beregnet inntekt er estimert total inntekt multiplisert med beregnet fullføringsgrad. Dersom beregnet inntekt er større enn det som er fakturert, skal det bokføres fordring i balansen, og i motsatt tilfelle vil det oppstå en forpliktelse overfor kunden. Det er ikke anledning til å motregne en netto fordring på et prosjekt mot netto forskudd på et annet prosjekt.

Avsetning for forventet tap

Når estimert totalkostnad er større enn de estimerte inntektene, er det en indikasjon på at prosjektet vil gå med tap. Det skal da gjøres en avsetning for *hele* det forventede tapet uavhengig av fullføringsgraden og hvilken metode for inntektsføring som er brukt. Utført ikke fakturert produksjon balanseført som eiendel, skal nedskrives for tapsavsetningen balanseføres som gjeld.

Ved beregning av tap bør det også tas hensyn til indirekte kostnader. Eventuell inntektsført fortjeneste må reverseres og det forventede tapet klassifiseres som vare-/ byggekostnad i resultatregnskapet, helst på egen regnskapslinje dersom beløpet er vesentlig. Tapsavsetningen fører til at kontraktinntekten blir lik kontraktskostnaden for den gjenværende prosjektperioden.

Dokumentasjon

Balansepostene tilknyttet prosjektregnskapet må dokumenteres med en beskrivelse av hvilke beregninger og vurderinger som er foretatt. Prosjektregnskapet skal avstemmes mot relevant kontospesifikasjon for å være sikker på at alt er riktig bokført og at man løpende har riktig utgangspunkt for

videre verdsettelse av prosjektene. Analyse av etterkalkyle mot forkalkyle vil være en kvalitetssikring av verdsettelsen av prosjekt i arbeid/anlegg under utførelse. Forklaring til avvik må dokumenteres.

I verdsettelsen av prosjektene skal det også tas hensyn til eventuell risiko for tap og reversert fortjeneste. Også her må beregninger og vurderinger dokumenteres.

Det er presisert i bokføringsforskriften at prosjektkodene skal fremgå for hver enkelt post i bokføringsspesifikasjonen og kontospesifikasjonen. Føring av prosjektregnskap adskilt fra den øvrige bokføringen, for eksempel i et manuelt system, vil i de fleste tilfeller ikke være i tråd med dette kravet. Kontrollsporet mellom bokføring og prosjektregnskap vil da ikke være til stede, siden prosjektkodene i de fleste tilfeller ikke vil fremgå av spesifikasjonene.

Skattemessig behandling

Skattemessig gjelder fullført kontraktsmetode for langsiktige tilvirkningskontrakter. Det er i tråd med realisasjonsprinsippet. I rettleidingen til RF-1217 Forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, står følgende: *Skattemessig skal ikke inntekter av tilvirkningskontrakter under arbeid inntektsføres før arbeidet er utført.* I praksis leser vi da *inntekter* i forståelsen *netto resultat*. RF-1217 har tre poster med verdier for tilvirkningskostnader som ikke er fullført ved regnskapsårets slutt. Dette for å få frem det regnskapsmessige dekningsbidraget som en midlertidig forskjell, da prosjektets skattemessige inntektsbidrag er null. I de fleste tilfellene vil dette utgjøre en utsett skatteforpliktelse. For prosjektet, som går over flere år, vil denne skattereduserende effekten eskalere, og gå over til betalbar skatt når prosjektet avsluttes. Det er viktig å ta høyde for dette som en del av likviditetsvurderingen.

Oppbevaringsplikt

Minstekravet til oppbevaringstid for de fleste formene for regnskapsmateriale er fem år etter regnskapsårets slutt. Prosjektregnskap skal imidlertid oppbevares i ti år etter regnskapsårets slutt. Dette gjelder ferdig utarbeidet prosjektregnskap, byggekontrakter med anbud/kalkyler, tegninger, kontrakter med underentreprenører, timeste, ordrelister og andre opplysninger som er nødvendige for å kunne utarbeide prosjektregnskapet.

I praksis betyr nok det at mange som driver denne typen virksomhet oppbevarer hele regnskapet i ti år. Kravet gjelder plik-

tige rapporter som bokførings-, konto-, kunde- og leverandørspekifikasjon og alle avstemninger og vurderinger av regnskapsposter knyttet til prosjektregnskapet. Hvis alle bilag knyttet til prosjektregnskapet har egne nummerserier, kan øvrige bilag i teorien makuleres etter fem år. Det kreves god oversikt for å holde styr på hva som er prosjektrelatert og hva som ikke er underlagt unntaket på ti års oppbevaringsplikt.

Ny regnskapslov

I juni i år ble første utredning om ny regnskapslov, *Lov om regnskapsplikt*, offentliggjort. Del to forventes i juni 2016. Offentliggjort utkast gir klart uttrykk for endringer i regnskapsprinsippene. Begrunnelsen for dette er ønsket om harmonisering mot internasjonal praksis, og da primært mot IFRS for SMEs (Small and Medium-Sized Entities). Mest relevant i forhold til prosjektregnskapet, er at regnskapslovens opptjeningsprinsipp ikke skal videreføres. Ny regnskapslov har et økt balansefokus sammenlignet med dagens klare resultatorientering. For enkelte anleggskontrakter, eksempelvis for oppfølging av leilighetskomplekser, åpner ikke IFRS for SMEs for bruk av løpende avregningsmetode, og dette kan påvirke periodiseringen av inntekter og kostnader i prosjektene vesentlig. I praksis vil det ventelig bety at en del prosjektregnskap i fremtiden skal utarbeides etter fullført kontraktsmetode. Regnskapsmessig behandling vil i disse tilfellene tilsvare dagens skattemessige behandling.

Oppsummering

Det skal utarbeides prosjektregnskap for prosjekter der anbudspris eller anslått omsetningsverdi overstiger kr 300 000 ekskl. mva. Opptjeningsprinsippet i regnskapsloven tar utgangspunkt i at det er løpende avregning som anvendes. Skattemessig er det fullført kontraktsmetode som gjelder for langsiktige tilvirkningskontrakter, i tråd med realisasjonsprinsippet.

Når regelverket definerer at det skal føres prosjektregnskap, stilles det krav til prosjektregnskapets innhold. Prosjektregnskapet har likevel et potensial som et unikt styringsverktøy i den grad vi legger til en del informasjon. For å sikre at informasjonen er egnet for ledelses- og styringsformål, er det avgjørende at prosjektregnskapet utarbeides, følges opp og vurderes på en konsistent måte. I praksis betyr det at prosjektregnskapet gjenspeiler relevant og riktig informasjon som muliggjør utarbeidelse av analyser.